

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **Mgr. D. D.**, nar. XXX
t.č. XXX
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Macháčkem
se sídlem T. G. Masaryka 108, Kladno

proti

žalovanému: **Ministerstvo kultury**
se sídlem Praha 1, Maltézské nám. 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 5.6.2019 č.j. MK 40771/2019 OLP

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž ministr vnitra zamítl rozklad podaný přípravným výborem Konopné církve, označované rovněž jako „náboženská společnost Chrám Přírody“ (dále jen „Konopná církev“) a potvrdil

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 28.1.2019 č.j. MK 8004/2019 OC (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) o zamítnutí registrace Konopné církve.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný mj. uvedl, že Ministerstvo kultury (dále jen „ministerstvo“ nebo „žalovaný“) obdrželo dne 14.7.2016 návrh přípravného výboru na registraci Konopné církve. Ministerstvo shledalo návrh zjevně nepřipustným, neboť předmět činnosti a víry členů Konopné církve, tj. víru v prospěšnost rostliny s názvem konopí seté (*Cannabis sativa*) a její šíření, nelze zahrnout pod pojem náboženství, a proto usnesením ze dne 11.8.2016 č.j. MK 51095/2016 OC řízení o návrhu podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastavilo. Rozklad podaný proti usnesení o zastavení řízení ministr kultury zamítl rozhodnutím ze dne 22.12.2016 č.j. MK 78898/2016 OLP. Jak usnesení ministerstva o zastavení řízení, tak rozhodnutí ministra kultury ze dne 22.12.2016 č.j. MK 78898/2016 OLP bylo následně zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15.3.2018 č.j. 11 A 1/2017-388. Soud v řízení o správní žalobě shledal postup správních orgánů obou stupňů nezákonným, neboť k závěru o zjevné právní nepřipustnosti žádosti o registraci Konopné církve správní orgán I. stupně dospěl na základě jejího meritorního posouzení, tedy poté, co hodnotil víru členů k registraci navrhované církve, provedl výklad neurčitého právního pojmu „náboženství“ a pod tento pojem podřadil skutkový stav vyplývající ze žádosti. Závěr o tom, že Konopná církev nenaplnuje charakteristiku církve a náboženské společnosti, tedy zjevně nebyl zřejmý na první pohled, nýbrž až po provedeném hodnocení znaků náležejících církvím. Šlo tedy o hodnocení splnění podmínek předpokládaných v § 5 zákona, tedy postup, který má, je-li shledáno nesplnění těchto podmínek, vyústit v zamítnutí registrace podle § 14 odst. 3 ve spojení s § 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 3/2002 Sb.“) a nikoliv v zastavení řízení pro zjevnou právní nepřipustnost žádosti.
3. Ministerstvo, které bylo vázáno právním názorem soudu, pokračovalo po doručení zrušovacího rozsudku v řízení a na základě vyhodnocení shromážděných podkladů prvostupňovým rozhodnutím registraci Konopné církve podle § 14 odst. 3 ve spojení s § 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 3/2002 Sb., zamítlo. Podle ministerstva je pro meritorní rozhodnutí předně třeba zhodnotit, zda Konopná církev splňuje vymezení církve a náboženské společnosti ve smyslu § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., tedy zda se jedná o dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti. Z dokumentů zaslaných účastníkem řízení vyplývají následující informace o věrouce Konopné církve: Posláním Konopné církve je šíření vzdělanosti a víry v prospěšnost konopí. Heslo „Jsme škola, banka a pojišťovna“. Základními aspekty víry jsou: „Konopí není prekursor. Konopí je dar od Boha! Pěstuj lásku a dobré zdraví. Konopí je dar pro lidstvo a slouží také jako prostředek komunikace s dobrem, které je v každém z nás. Konopí je lék a nejužitečnější národohospodářská plodina.“ Konopná církev neomezuje víru členů „*ať v jakéhokoliv Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama.*“ Posláním Konopné církve je i zastupování jejích členů ve věcech ochrany zdraví a ochrany před diskriminací.

4. Jelikož český právní řád neposkytuje definici náboženství a tuto definici neobsahuje ani žádné z dosavadních rozhodnutí českých soudů, přistoupil žalovaný k jazykovému výkladu tohoto pojmu a jeho vymezení tak, aby bylo dostatečně obecné a nevylučovalo netradiční formy spirituality, ale současně i natolik určité, aby vyloučilo nereligiózní jevy. Při hledání hranice mezi tím, co náboženství je a co nikoliv, správní orgán dovedl, že obsahem pojmu náboženství je vztahování lidské osoby k určitému člověka přesahujícímu zdroji smyslu a hodnoty, který bývá často označován jako Bůh, božství, absolutno apod. Zcela zásadní je zde osobní odpověď individuálního věřícího na nabídku, kterou náboženství představuje. Pokud jde o definici pojmu náboženství v judikatuře, nejkomplexnější definici dle žalovaného nabízí soudy Spojených států amerických. S ohledem na to, že ani v jurisdikci USA není pojem náboženství (náboženská víra, náboženské vyznání) legálně definován, lze úvahy amerických soudů o vymezení tohoto pojmu použít *mutatis mutandis* také pro účely úvah ministerstva. Ucelenou definici náboženské víry podal v roce 1996 federální odvolací soud pro 10. obvod ve věci *United States v. Meyers*. Podle jmenovaného soudu je náboženství identifikováno následujícími faktory: Konečné odůvodnění – náboženství vypovídá o základních otázkách života, jeho smyslu, smrti. Adresuje otázky existenciální povahy, úlohy člověka v univerzu, účelu lidského života apod. Metafyzická víra - náboženství je zpravidla metafyzické, tj. vypovídá o realitě smyslu nepřístupné. Etický systém - náboženství zpravidla přináší určitý systém norem jednání, způsob života, vyjadřuje se o tom, co je dobré a špatné, morální a nemorální, spravedlivé a nespravedlivé. Tento etický systém často ukládá povinnosti, jejichž zdroj je třeba hledat ve vyšší síle, duchovnu, popření ryze vlastního zájmu. Komplexnost - náboženská víra je zpravidla komplexní, tj. neomezuje se na určité dílčí učení, neposkytuje odpověď na dílčí otázku, ale nabízí ucelený pohled na svět. Náboženství zpravidla doprovázejí určité vnější znaky, jako je osoba zakladatele (proroka, učitele, svatých), posvátné spisy, místa kultu, která jsou posvátná (kostely, synagogy, pyramidy apod.), přítomnost duchovních, kteří náboženskou víru uchovávají a předávají dále, náboženské obřady, organizační struktura, svátky, posty, určitý způsob oblékání nebo jiné vnější úpravy, misijní povaha. Pojmem náboženství se v roce 2016 zabýval také federální soud v americké Nebrasce, který konstatoval, že ochrana náboženského vyznání nemůže být chápána jako ochrana jakéhokoliv přesvědčení. Podle soudu lze náboženství vymezit těmito zásadami: zabývá se zásadními a definitivními otázkami ve vztahu k hlubokým a nezávazným záležitostem, je ze své podstaty všeobjímající, je tvořeno systémem přesvědčení, nikoliv učením o jednotlivosti a je často rozpoznatelné na základě přítomnosti jistých formálních znaků.
5. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) rozlišuje přesvědčení a náboženské vyznání. Přesvědčení zahrnuje různé typy světových názorů, které musí vždy představovat souvislý a koherentní pohled na základní otázky existence jedince a fungování společnosti. Vymezení pojmu náboženského vyznání judikatura ESLP nepodává, avšak vztahuje na něj obecný požadavek přesvědčivosti, vážnosti, soudržnosti a důležitosti.
6. S ohledem na výše uvedené lze dle žalovaného dospět k závěru, že náboženství (náboženská víra, náboženské vyznání) je přesvědčení, jehož předmětem je člověka přesahující zdroj smyslu a hodnoty. Toto přesvědčení nabývá určité intenzity důležitosti a vážnosti, takže zakládá věřícímu povinnosti, kterými je vázán ve svém svědomí.

7. Pokud jde o judikaturu týkající se uctívání marihuany, seznámilo se ministerstvo i se zahraniční judikaturou, která nabízí několik soudních rozhodnutí. V roce 2016 posuzoval federální odvolací soud pro 9. obvod případ církve z Havaje, která namítala, že restrikce konzumace marihuany představuje podstatné omezení náboženské svobody, neboť marihuana je v této církvi konzumována v rámci náboženských rituálů. Federální odvolací soud dospěl k závěru, že se nejedná o podstatné omezení náboženské svobody. Ve věci *United States v. Meyers* byl pan Meyers trestně stíháný za distribuci marihuany. Bránil se tím, že je duchovním Církve marihuany a že jeho náboženské přesvědčení ho opravňuje k užívání, vlastnění, pěstování a distribuci marihuany k dobru celé planety i lidstva. Soud zkoumal, zda lze toto přesvědčení označit za náboženskou víru a dospěl k závěru, že nikoliv, neboť jde spíše o určitý životní styl. Žalovaný dále zmínil, že výbor OSN pro lidská práva zaujal stanovisko ve věci *M.A.B., W.A.T. a J.-A.Y.T. proti Kanadě*, v níž se skupina kanadských občanů označovala za příslušníky Shromáždění univerzální církve, mezi jejíž svátosti patřila také marihuana. V průběhu trestního stíhání se tito odvolávali na svobodu náboženského vyznání. Výbor OSN pro lidská práva v rozhodnutí mimo jiné uvedl, že *„víra spočívající primárně nebo výlučně v uctívání a distribuci drog nemůže být rozumně zahrnuta do rozsahu svobody náboženského vyznání.“*
8. Pokud jde o věrouku Konopné církve, ta se dle zjištění žalovaného vztahuje pouze k dílčímu aspektu lidské existence, a to k prospěšnosti konopí. Tuto skutečnost Konopná církev výslovně uvádí v základním dokumentu. Rovněž jednotlivé články modlitby „vyznání víry“ se (až na jeden případ) vztahují pouze ke konopí. Absenci náboženské víry Konopná církev výslovně uznává, neboť v základním dokumentu uvádí, že *„neomezuje víru členů, ať v jakéhokoliv Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama.“* Také heslo *„Jsme škola, banka a pojišťovna“* svědčí o absenci cíle spočívajícího ve vyznávání náboženské víry. Přesvědčení členů Konopné církve tak dle žalovaného koresponduje s výše uvedenými rozhodnutími zahraničních soudů a výboru OSN pro lidská práva.
9. Žalovaný konstatoval, že v průběhu registračního řízení byl přípravný výbor jakožto účastník řízení opakovaně vyzván, aby podrobněji uvedl, v čem spatřuje předmět náboženské víry Konopné církve, resp. aby odstranil nedostatky při podání návrhu na registraci. Na tuto výzvu správního orgánu a její následnou urgenci však účastník řízení nereagoval. Dne 3.12.2018 obdrželo ministerstvo znalecký posudek doc. PhDr. Davida Václavíka, Ph.D., ve věci odborného posouzení žádosti Konopné církve o její registraci. V něm znalec mimo jiné uvedl, že dostupné informace o Konopné církvi neposkytují dostatek relevantních informací, aby bylo možné zodpovědně rozhodnout, zda daná skupina splňuje definiční znaky náboženské skupiny. V základním dokumentu Konopné církve jsou v bodě 2, jenž vymezuje poslání církve a základní články víry, formulace příliš vágní (*„Konopí není prekursor. Konopí je dar od Boha! Pěstuj lásku a dobré zdraví.“*), velmi obecné (*„Konopná církev neomezuje víru členů, ať je v jakéhokoliv Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama.“*) a ne zcela srozumitelné (*„Jsme škola, banka a pojišťovna.“*). Na oficiálních stránkách Konopné církve ani ve veřejně přístupných zdrojích nejsou k nalezení informace o tom, zda Konopná církev provádí nějaké náboženské obřady. Znalec má dojem, že hlavním předmětem činnosti Konopné církve je dekriminace konopí a jeho uznání za významnou kulturní rostlinu s širokým ekonomickým, medicínským a kulturním využitím. Ve světě podle znalce existují i jiná náboženská hnutí či kulty, v nichž významnou roli hraje uctívání posvátné rostliny,

nicméně ta jsou vždy propojena s šířeji založeným postojem ke světu, zejména pak s pojetím člověka, jeho postavením a rolí v přírodě a v neposlední řadě právě se sakralizací přírody. Z dokumentů předložených ministerstvu pro registraci Konopné církve jednoznačně vyplývá, že jádrem „učení“ Konopné církve je rehabilitace, a tím i legalizace užívání konopí pro různé účely.

10. Na základě shora uvedených skutečností dospělo ministerstvo k závěru, že Konopná církev nesplňuje zákonem stanovené podmínky vymezení církve a náboženské společnosti podle § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., a proto nezbyvá než návrh na její registraci zamítnout. Ministerstvo současně považovalo za nezbytné zdůraznit, že církve a náboženské společnosti nevznikají uznáním či registrací ze strany státní moci, ale jsou jimi, pokud splňují znaky církve a náboženské společnosti uvedené v § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb. Právní subjektivita tedy není jejich pojmovým znakem. Zákon rozeznává církve a náboženské společnosti, registrované církve a náboženské společnosti a registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv. Jen ta církev a náboženská společnost, která splní podmínky dané zákonem, má právo na přiznání právní subjektivity. Pokud tyto podmínky nesplňuje a není tak registrována, nepředstavuje to podle Ústavního soudu (viz jeho usnesení ze dne 30.11.2004 sp. zn. I. ÚS 708/02) zásah do výkonu základních práv osob hlásících se k této církvi.
11. V rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí účastník řízení namítl průtahy ve správním řízení, vadné označení účastníka řízení, zasílání písemností jak do datové schránky, tak na adresu zmocněnce, nezaslání znaleckého posudku a nevyčkání do dne 21. 3. 2019, kdy má probíhat celková revize zakladatelské listiny a ústavy náboženské společnosti. Rozklad dále obsahoval řadu námitek a tvrzení, která neměla souvislost se správním řízením o registraci Konopné církve. V doplnění rozkladu ze dne 3.3.2019 účastník řízení navrhl, aby o rozkladu rozhodla ministryně spravedlnosti, alternativně ministryně financí, a to s ohledem na vady předchozího rozhodnutí ministra kultury ze dne 22.12.2016 č.j. MK 78898/2016 OLP, které bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15.3.2018 č.j. 11 A 1/2017-388.
12. Ministr kultury v rámci vypořádání námitek uplatněných v rozkladu v napadeném rozhodnutí shledal, že ministerstvo shromáždilo všechny potřebné podklady a na základě jejich řádného vyhodnocení dospělo k závěru, který v prvostupňovém rozhodnutí dostatečně odůvodnilo, a sice že Konopná církev nesplňuje zákonem stanovené podmínky vymezení církve a náboženské společnosti podle § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., a proto nemůže být registrována. Ministr kultury zopakoval zjištění správního orgánu I. stupně plynoucí z dokumentů zaslaných účastníkem řízení, která charakterizující věrouku Konopné církve, a zmínil též závěry znaleckého posudku znalce doc. PhDr. Davida Václavíka, Ph.D., podle nichž je podstatou učení Konopné církve rehabilitace konopí jako významné kulturní a všestranně využitelné plodiny. Výše uvedené lze dle názoru ministra kultury shrnout právní větou z rozhodnutí výboru OSN pro lidská práva ve věci M.A.B., W.A.T. a J.-A.Y.T. proti Kanadě, že *„víra spočívající primárně nebo výlučně v uctívání a distribuci drog nemůže být rozumně zahrnuta do rozsahu svobody náboženského vyznání“*. S ohledem na výše uvedené ministr kultury dospěl ve shodě se správním orgánem I. stupně k závěru, že Konopná církev nesplnila podmínky stanovené zákonem č. 3/2002 Sb., pro to, aby mohla být zaregistrována jako církev a náboženská společnost. Její registrace tedy byla

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zamítnuta důvodně, přičemž důvody pro zamítnutí registraci se podatelí rozkladu nepodařilo vyvrátit.

13. K namítaným vadám při doručování ministr kultury uvedl, že neoznámení písemnosti zákonem stanoveným způsobem se nemůže dovolávat ten, kdo se s písemností prokazatelně seznámil. Účastník řízení se s prvostupňovým rozhodnutím prokazatelně seznámil, což je zřejmé z potvrzení o doručení rozhodnutí do datové schránky spolku Cannabis is The Cure, z.s., kam si účastník vyžádal doručování písemností, a dále je to zřejmé z rozkladu, kde účastník s obsahem rozhodnutí podrobně polemizuje. Ministr kultury připustil, že lhůta k vydání rozhodnutí v dané věci dodržena nebyla, tato skutečnost však neměla vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí. Na celkovou délku správního řízení mělo největší vliv řízení před správním soudem a dále neodstranění nedostatků návrhu na registraci Konopné církve, ke které ministerstvo účastníka opakovaně vyzývalo. Se znaleckým posudkem se účastník řízení mohl seznámit ve lhůtě, kterou mu ministerstvo stanovilo pro seznámení se shromážděnými podklady rozhodnutí. K rozkladové námitce, že ministerstvo kultury nevyčkalo do 21.3.2019, kdy měla probíhat celková revize zakladatelské listiny a ústavy náboženské společnosti Konopné církve, ministr kultury uvedl, že účastník mohl požádat správní orgán o přerušení správního řízení do uvedeného data, než bude mít k dispozici revidované zakladatelské listiny a ústavu Konopné církve (což však neučinil). Vady vytknuté soudem rozhodnutí předchozího ministru kultury nezakládají podjatost současného ministra kultury; nadto v § 14 odst. 7 správního řádu je stanoveno, že ustanovení o podjatosti se nepoužijí pro vedoucí ústředních správních úřadů, mezi něž patří i ministr kultury. Proto nelze vyhovět požadavku účastníka řízení, aby o jeho rozkladu rozhodovala ministryně spravedlnosti či ministryně financí.
14. V žalobě ze dne 6.8.2019 proti napadenému rozhodnutí žalobce namítl, že dle jeho přesvědčení byly podmínky (pro registraci Konopné církve) dané zákonem č. 3/2002 Sb., splněny. Žalovaný se dle přesvědčení žalobce pustil do svévolné interpretace § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., která mu nepřísluší, a upřel tak žalobci práva daná článkem 16 odst. 1 Listiny základních práva a svobod (dále jen „Listina“), podle kterého má každý právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu, a dále práva plynoucí z odst. 2 téhož článku Listiny, podle něhož církev a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech. Dále žalovaný svým rozhodnutím porušil základní právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání dané článkem 9 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, které je jako základní právo garantováno též v čl. 15 odst. 1 Listiny, čl. 18 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech nebo čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie. Žalovaný tak rozhodl za situace, kdy mu bylo vytýkáno, že v hrubém rozporu se zákonem registroval církev a náboženské společnosti vybízející ve svých svatých textech k zabíjení jinověrců. Současně žalovaný věděl a znal a měl důkazy doloženo, že Česká republika nejen proti členům žalobce (poznámka soudu: míněno zřejmě proti členům Konopné církve) kartelem justice a exekutivy porušuje právo na život a zákaz mučení garantované v čl. 2 a 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv,

což byl také jeden z důvodů návrhu na registraci církve jako ochránce nevinně týraných a mučených.

15. Žalobce dále namítl, že žalovaný se pustil do svévolné interpretace změny názvu náboženské společnosti a jejího širšího zaměření (provedené) v rozkladu, přestože sám vadně označoval účastníka řízení a zcela vadně a v rozporu § 41 odst. 8 správního řádu označil osoby, které jsou členy přípravného výboru. Žalobce v této souvislosti poznamenal, že ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí bylo žalovanému doručeno usnesení ze dne 20.12.2017 dokládající změnu osob přípravného výboru s úředně ověřenými podpisy druhého statutárního zástupce M. K. a třetího statutárního zástupce M. T.. Žalovaný tak porušil § 27 odst. 2 a 3 správního řádu a je otázkou, jestli je jeho rozhodnutí vůbec platné.
16. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě setrval na závěru, že Konopná církev nesplňuje zákonem stanovené podmínky vymezení církve a náboženské společnosti podle § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., a proto nemůže být registrována, přičemž argumentoval shodně jako v napadeném rozhodnutí. Následně žalovaný podrobně zrekapituloval průběh správního řízení, jež vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí. Zopakoval, že církve a náboženské společnosti nevznikají uznáním či registrací ze strany státní moci a jejich pojmovým znakem není právní osobnost. Jen ta církev a náboženská společnost, která splní podmínky dané zákonem, má právo na přiznání právní osobnosti. Pokud podmínky nesplňuje a není registrována, neznamená to zásah do výkonu základních práv osob hlásících se k této církvi, tedy nebrání to církvi a náboženské společnosti v její další existenci, ve spravování jejích interních záležitostí, ani to nebrání v podílení se na činnosti či vyznávání učení konkrétní církve a náboženské společnosti. Proto platí, že navzdory zamítnutí registrace Konopné církve je v rámci svobody náboženského vyznání možno uctívat konopí, jeho léčebné a jiné účinky, ovšem za předpokladu, že je tak činěno způsobem, který není v rozporu s právními předpisy, které se vztahují ke konopí.
17. K námitce, že podmínky pro registraci Konopné církve stanovené zákonem č. 3/2002 Sb., byly splněny, žalovaný uvedl, že z průběhu správního řízení, zejména ze zaslaných podání žalobce, lze soudit, že žalobce se neseznámil s požadavky zákona na registraci církví a náboženských společností a ani neměl v úmyslu návrh na registraci doplnit o zákonem požadované údaje. Namísto toho zasílal správnímu orgánu značné množství podání, která z naprosté většiny neměla vztah k registračnímu řízení. Správní orgán nicméně shromáždil potřebné podklady a na základě jejich vyhodnocení dospěl k závěru, že Konopná církev nesplňuje podmínky vymezení církve a náboženské společnosti podle § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., a tudíž nemůže být registrována.
18. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla dle žalovaného vydána v souladu s právy garantovanými Listinou základních práv a svobod, Mezinárodním paktem o občanských a politických právech i Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce odmítá rozlišovat mezi právem svobodně projevovat své náboženství nebo víru na straně jedné a právem na registraci církve a náboženské společnosti na straně druhé, které vyžaduje kladné rozhodnutí ze strany orgánů státu. Žalovaný proto zdůraznil, že stát zaručuje každému právo svobodně se sdružovat, ale při vytváření sdružení s právní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

osobností, kdy církev a náboženská společnost vzniká jako právnická osoba podle práva České republiky, se tento proces státem realizované institucionalizace musí podříditi pravidlům, která jsou dána zákonem č. 3/2002 Sb. Pokud dojde v registračním řízení k zamítnutí návrhu na registraci, protože účastník řízení nesplní zákonné podmínky, znamená to, že církev či náboženská společnost nevznikne jako právnická osoba podle českého práva. Není tím však nikterak zasaženo do výkonu základních práv osob hlásících se k takové církvi či náboženské společnosti, která i tak může fungovat např. ve formě spolku či zcela neformálně.

19. K dalšímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že v minulosti neměl a ani v současné době nemá k dispozici poznatky o tom, že by některá v České republice registrovaná církev a náboženská společnost prokazatelně vyvíjela takovou náboženskou činnost, kterou by porušovala právní předpisy nebo by nějakého cíle své činnosti dosahovala nezákonným způsobem.
20. K námitkám, kterými je mu vytýkáno, že svévolně interpretoval změny názvu náboženské společnosti a jejího širšího zaměření a že učinil vadné označení účastníka řízení a osob, které tvoří přípravný výbor, žalovaný uvedl, že dne 19.2.2017 obdržel dokument s názvem „Společnosti mající od Tří králů Jezulátka pravoslavného dne 6. ledna 2017 příjem a podání pošty pouze skrze datovou schránku ID 4ex7c9p Cannabis is The Cure, z.s., IČ 266 70 232, založena dne 14. července 2004“, ve kterém jsou na třetí a čtvrté straně dokumentu kopie ověřovacích doložek pro legalizaci, mezi nimiž je i ověřovací doložka u M. T.. Tento dokument však správní orgán nemohl považovat za oznámení změny osob přípravného výboru Konopné církve. Zmocněncem přípravného výboru dle § 10 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., je Mgr. D. D., tj. žalobce, který je při řízení o registraci církve a náboženské společnosti zástupcem všech jeho členů ve smyslu § 31 správního řádu, v řízení vystupuje jejich jménem, a tak ostatní členové přípravného výboru, ač jsou účastníky řízení, nemají procesní způsobilost. Z tohoto důvodu byly žalobci podle § 13 odst. 2 písm. a) a § 14 odst. 6 zákona č. 3/2002 Sb., a § 34 správního řádu doručovány písemnosti ve věci registrace církve a náboženské společnosti. K tomu žalovaný podotkl, že žalobce takto fakticky rozšiřuje a modifikuje svou žádost o registraci, avšak rozšíření žádosti je ve smyslu § 41 odst. 8 správního řádu přípustné pouze do vydání prvostupňového rozhodnutí.
21. V replce ze dne 14.7.2020, kterou reagoval na vyjádření žalovaného, žalobce zopakoval svou dosavadní žalobní argumentaci a zdůraznil, že není věcí správního orgánu posuzovat náboženství sboru. Nově namítl, že žalovaný ustanovil znalce až po termínu stanoveném správním řádem.
22. V doplňujícím vyjádření ze dne 4.1.2022 žalovaný odkázal na závěry obsažené v usnesení Ústavního soudu ze dne 30.11.2021 sp. zn. III. ÚS 2881/2021, jímž byla odmítnuta ústavní stížnost Přípravného výboru Lvů kulatého stolu, Řádu Zemí Koruny české proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.8.2021 č.j. 5 As 202/2020 - 43, kterým byla zamítnuta kasací stížnost tohoto přípravného výboru proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21.5.2020 č.j. 6 A 66/2017 - 57. Žalovaný má za to, že právní názory a hodnotící závěry Ústavního soudu vyslovené ve zmíněném usnesení lze do značné míry vztáhnout i na nyní projednávanou věc.

23. Při ústním jednání před soudem konaném dne 11.1.2022 žalobce prostřednictvím svého právního zástupce odkázal na žalobu a dále uvedl, že případ, který posuzovaly soudy v rozhodnutích, na něž žalovaný odkázal v doplňujícím vyjádření ze dne 4.1.2022, se od případu žalobce po skutkové stránce liší. I podle usnesení Ústavního soudu ze dne 30.11.2021 sp. zn. III. ÚS 2881/2021 je nicméně zapotřebí zkoumat, zda se jedná o církev založenou na vážném a naléhavém náboženském přesvědčení a zda je vyznávání víry skutečné. Tyto podmínky byly v případě Konopné církve splněny. Žalovaným provedené hodnocení smyslu náboženství vyznáváného členy Konopné církve bylo dle žalobce protiústavní. Žalobce osobně při jednání nejprve zopakoval námitku poukazující na vadné označení přípravného výboru a jeho členů. Poté zdůraznil, že žalovanému byly doloženy všechny listiny potřebné pro registraci církve včetně 400 podpisů osob hlásících se ke Konopné církvi. Té ze strany žalovaného nebylo vytýkáno žádné protiprávní jednání, které hlásají jiné církve, jako je například zabíjení jinověrců apod. Žalobce má za to, že jím nastíněné předběžné otázky mají vztah k dané věci, neboť se týkají jejich modlitebního předmětu. Žalovaný při jednání před soudem odkázal na napadené rozhodnutí a vyjádření k žalobě, kterou označil za nedůvodnou. Aplikovatelnost závěrů vyjádřených v soudních rozhodnutích, na která poukázal v doplňujícím vyjádření, ponechal žalovaný na úvaze soudu.
24. Soud při ústním jednání zamítl veškeré důkazní návrhy žalobce, neboť shledal, že o žalobě je možné rozhodnout na základě obsahu správního spisu; jakékoliv doplňování dokazování proto soud považoval za nadbytečné a neúčelné. Při jednání zamítl též návrh žalobce na přerušení řízení a položení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropské unie podle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie. V projednávané věci totiž nevyvstala potřeba řešit otázku výkladu Smluv či platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie. Předmětem řízení je přezkum zákonnosti rozhodnutí správního orgánu vydaného podle zákona č. 3/2002 Sb., přičemž závěr žalovaného o nezpůsobilosti Konopné církve k registraci podle uvedeného zákona nemá žádné vazby na právo Evropské unie. Žalobcem navržené předběžné otázky, jež se (stručně řečeno) týkají nakládání s konopím a upínají se k zákonu č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále k zákonu č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, s předmětem řízení v nyní projednávané věci nijak nesouvisí.
25. Jak připomněl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4.7.2007, sp. zn. 3 As 22/2006 (publ. pod č. 1321/2007 Sb. NSS), *„(p)rvní a základní podmínkou pro položení předběžné otázky krajským soudem nebo Nejvyšším správním soudem však je, že tyto soudy považují rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství o předběžné otázce za nutné k tomu, aby ve věci mohly rozhodnout.“* Tato základní podmínka pro položení žalobcem nastíněných předběžných otázek splněna nebyla.
26. Při rozhodování o žalobě soud vycházel zejména z této právní úpravy:
27. Podle čl. 15 odst. 1 Listiny svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo změnit své náboženství nebo víru anebo být bez náboženského vyznání.

28. Podle čl. 16 odst. 1 Listiny každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu.
29. Podle čl. 16 odst. 2 Listiny církve a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech.
30. Podle § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., se pro účely tohoto zákona církví a náboženskou společností rozumí dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti.
31. Podle § 4 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., církev a náboženská společnost vzniká dobrovolným sdružováním fyzických osob a svébytně rozhoduje o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí.
32. Podle § 6 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., církev a náboženská společnost se stává právnickou osobou registrací (dále jen "registrovaná církev a náboženská společnost") podle tohoto zákona, pokud tento zákon nestanoví jinak.
33. Podle § 10 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., návrh na registraci církve a náboženské společnosti podávají ministerstvu nejméně tři fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let, jsou svéprávné a jsou občany České republiky nebo cizinci s trvalým pobytem v České republice (dále jen "přípravný výbor"). Členové přípravného výboru návrh podepíší a uvedou své identifikační údaje. V návrhu přípravný výbor určí, kdo z jeho členů je zmocněn jednat jménem přípravného výboru. Podpisy členů přípravného výboru musí být úředně ověřeny.
34. Podle § 10 odst. 2 zákona č. 3/2002 Sb., návrh na registraci církve a náboženské společnosti musí obsahovat
- a) základní charakteristiku církve a náboženské společnosti, jejího učení a poslání,
 - b) zápis o založení církve a náboženské společnosti na území České republiky,
 - c) v originále podpisy nejméně 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice hlásících se k této církvi a náboženské společnosti, s uvedením jejich identifikačních údajů podle tohoto zákona a s uvedením totožného textu na každém podpisovém archu, který uvádí plný název církve a náboženské společnosti, sbírající podpisy pro účel její registrace, a z něhož je patrné, že podpisový arch je podepisován pouze osobou hlásící se k této církvi a náboženské společnosti,
 - d) základní dokument.
35. Podle § 10 odst. 4 zákona č. 3/2002 Sb., jménem církve a náboženské společnosti jedná až do vytvoření statutárního orgánu přípravný výbor.

36. Podle § 14 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., ministerstvo při řízení o registraci církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností nebo při řízení o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv registrovaných církví a náboženských společností podle § 11 odst. 3 (dále jen "návrh na registraci") přezkoumá
- a) zda návrh na registraci podává osoba splňující podmínky stanovené tímto zákonem,
 - b) zda návrh na registraci obsahuje všechny náležitosti stanovené tímto zákonem,
 - c) v případě řízení o registraci církve a náboženské společnosti a řízení o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv, zda činnost církve a náboženské společnosti není v rozporu s jejím základním dokumentem a s podmínkami stanovenými tímto zákonem.
37. Podle § 14 odst. 3 zákona č. 3/2002 Sb., neodpovídají-li údaje v návrhu na registraci podle odstavce 1 skutečnému stavu věci anebo nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, rozhodne ministerstvo, že se registrace církve a náboženské společnosti nebo registrace jejich svazu nebo přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv podle § 11 odst. 3 zamítá.
38. Podle § 27 odst. 1 správního řádu účastníky řízení (dále jen "účastník") jsou
- a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu;
 - b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.
39. Podle § 27 odst. 2 správního řádu účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.
40. Podle § 27 odst. 3 správního řádu účastníky jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, mají postavení účastníků podle odstavce 2, ledaže jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají; v tom případě mají postavení účastníků podle odstavce 1.
41. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
42. Před vlastním vypořádáním žalobních námitek je zapotřebí zdůraznit, že přezkumné řízení soudní je založeno na zásadě dispoziční, z níž vyplývá, že specifikace konkrétních důvodů nezákonnosti napadeného rozhodnutí je úkolem žalobce a nikoliv soudu, který není oprávněn k tomu, aby tyto důvody za žalobce sám vyhledával či domýšlel. Jinými slovy řečeno, je věcí žalobce, aby v žalobě zřetelně vymezil rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí, jímž je soud v dalším řízení vázán, a to uvedením konkrétních žalobních bodů (námitek) ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s.
43. K mezím a rozsahu soudního přezkumu správních rozhodnutí se jednoznačně vyjádřil Nejvyšší správní soud již v rozhodnutí ze dne 14.2.2006 č.j. 1 Azs 244/2004-49, v němž vyložil, že „(s)oudní přezkum správních rozhodnutí (§ 65 a násl. s. ř. s.) se v souladu s dispoziční zásadou odehrává v mezích určité a přesně stanovených; stanovit je náleží žalobci. Soudní řád správní neumožňuje soudům provádět jakýsi „obecný přezkum“; tj. zabývat se každým jednotlivým procesním krokem správního orgánu a věnovat se všem jeho dílčím hmotněprávním úvahám; to by popíralo smysl institutu žalobního bodu. Soud přezkoumává jen

to, proti čemu žalobce řádně brojí, tedy to, co konkrétně a výslovně zpochybnil jak uvedením skutečností, tak snesením právních argumentů. Tato konkretizace je pak důležitá nejen pro soud, ale i pro žalovaného jako druhou stranu sporu. Každá procesní strana by měla mít přiměřenou možnost uplatnit své argumenty za podmínek, které ji citelně neznevýhodňují v porovnání s protistranou.“ Na tyto závěry Nejvyšší správní soud navázal v rozsudku ze dne 13.6.2007 č.j. 5 As 73/2006-121, v němž mj. uvedl, že „(s)oudní přezkum ve správním soudnictví je co do svého rozsahu nikoli přezkumem neomezeným tzn. soudy nepřezkoumávají a přezkoumávat nemohou žalobami napadená rozhodnutí bez zřetele k tomu, co konkrétně žalobce napadenému správnímu rozhodnutí vytýká. Soudy ve správním soudnictví přezkoumávají žalobou napadená správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s.), tzn. skutkových či právních důvodů, pro které žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné či nicotné /ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s./. Je proto nezbytné, aby žalobce rozhodné skutečnosti, které dle jeho názoru odůvodňují zrušení žalobou napadeného rozhodnutí resp. prohlášení jeho nicotnosti, v podané soudní žalobě uvedl, protože jenom v případě, že jsou konkrétní žalobní body v podané žalobě dostatečně podrobně uvedeny, může se jimi soud kvalifikovaně zabývat. Míře konkrétnosti uplatněných žalobních bodů pak nutně musí korespondovat míra konkrétnosti odůvodnění soudního rozhodnutí, neboť pokud má soudní přezkum probíhat v mezích žalobních bodů, nelze z povahy věci důvodnost či nedůvodnost zcela obecné námitky odůvodnit zcela konkrétním způsobem, protože nelze předjímat, co konkrétně žalobce namítal. Pokud by tak soud přesto učinil a rozhodnutí přezkoumal se zřetelem k tomu, co v podané žalobě uvedeno není, resp. není postaveno na jisto, že je v žalobě obsaženo, nepostupoval by v takovém případě v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s., neboť by již nešlo o přezkum v rámci žalobních bodů.“

44. Výše uvedené lze shrnout tak, že § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. ukládá žalobci povinnost uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení a právní argumentaci, přičemž výrazem „konkrétní“ je myšleno individualizované ve vztahu k žalobci a k projednávané věci. Míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Je-li žaloba zdůvodněna jen kuse, je tím předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku. Čím je totiž žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Soud v žádném případě nesmí nahrazovat projev vůle žalobce tím, že by za něj sám vyhledával vady napadeného správního aktu nebo spekulativně domýšlel další argumenty a vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Pokud by takto postupoval, přestal by být nestranným rozhodčím sporu a *de facto* by přebíral funkci žalobcova advokáta, což s ohledem na rovné postavení účastníků soudního řízení nelze akceptovat.
45. V žalobě deklarované přesvědčení žalobce, že podmínky pro registraci Konopné církve dané zákonem č. 3/2002 Sb., byly splněny, není způsobilým žalobním bodem, na základě kterého by soud mohl přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí. Jedná se o prostou negaci závěru žalovaného o nezpůsobilosti Konopné církve k registraci, z níž není ani v nejmenším patro, z jakých skutkových či právních důvodů považuje žalobce konkrétní závěry žalovaného, na nichž je napadené rozhodnutí zbudováno, za nezákonné. Řeceno jinými slovy, žalobce žádnou relevantní a dostatečně konkrétní argumentací nezpochybnil klíčové zjištění žalovaného, že věrouka Konopné církve se vztahuje pouze k dílčímu aspektu lidské existence, a to k prospěšnosti konopí, takže v jejím případě chybí jeden ze základních znaků církví a náboženských společností zakotvených v § 3 písm. a) zákona č.

3/2002 Sb., protože se nejedná o společenství osob založené za účelem vyznávání určité náboženské víry. Soud k tomu dodává, že se ztotožňuje s tím, jakým způsobem se žalovaný v napadeném rozhodnutí zhostil nelehkého úkolu spočívajícího ve vymezení pojmu náboženství (náboženská víra), a přisvědčuje též klíčovému závěru žalovaného, že za náboženskou víru nelze považovat víru, či spíše přesvědčení členů Konopné církve o prospěšnosti konopí. Toto přesvědčení, které je úzce fixováno na jednu jedinou plodinu, vskutku nevykazuje znaky náboženství vymezené v napadeném rozhodnutí žalovaným. Nejedná se o komplexní systém metafyzické víry, který by vypovídal o zásadních existenciálních otázkách života, jeho smyslu a smrti a který by vztahoval lidskou osobu k určitému člověka přesahujícímu zdroji smyslu a hodnoty, často označovanému jako Bůh. Jde naopak o učení o jednotlivosti (konopí), které postrádá kritéria „opravdovosti“ náboženského přesvědčení, jimiž jsou podle judikatury ESLP naléhavost, vážnost, soudržnost a důležitost.

46. Absenci vlastní náboženské víry ostatně Konopná církev výslovně uznává i v základním dokumentu, který byl v průběhu registračního řízení předložen žalovanému a v němž se uvádí, že *„Konopná církev neomezuje víru členů, ať je v jakéhokoliv Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama.“*
47. Neopodstatněná je námitka, že žalovaný se při rozhodování ve věci samé pustil do svévolné interpretace § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., která mu nepřísluší, a upřel tak žalobci právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání, dále právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru, jakož i právo spravovat své záležitosti nezávisle na státních orgánech, která jsou garantovaná Listinou. Soud má na rozdíl od žalobce za to, že žalovaný byl v rámci řízení o návrhu na registraci Konopné církve oprávněn interpretovat ustanovení § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb. Návrhu na registraci církve či náboženské společnosti (v dalším textu rozsudku budou oba tyto subjekty pro stručnost označovány společně jako „církve“) totiž nelze vyhovět, jestliže subjekt domáhající se registrace nespĺňuje zákonem stanovené znaky církve, tj. není církví ve smyslu § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb. Proto se žalovaný v průběhu registračního procesu oprávněně zabýval výkladem zmíněného ustanovení zákona a tím, zda Konopná církev vykazuje v něm vymezené znaky církve. Tento postup nelze označit za nepřípustnou státní ingerenci do života církví. Je to stát, kdo určitým subjektům (zde církvím) zákonem přiznává právní osobnost, a proto je také oprávněn zákonem stanovit „pravidla“ upravující tento proces včetně samotného vymezení pojmu církve.
48. Skutečnost, že církev primárně vzniká fakticky, a to dobrovolným sdružováním fyzických osob (viz § 4 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb.) se stejným náboženským cítěním, nemění nic na tom, že právní osobnost církev získává až procesem registrace, který je upraven zákonem č. 3/2002 Sb. Aby mohlo být určité fakticky vzniklé uskupení fyzických osob registrováno jako církev podle zákona č. 3/2002 Sb., musí z logiky věci v první řadě naplňovat definiční znaky církve stanovené tímto zákonem. Je totiž vyloučeno, aby subjekt, který *není církví* ve smyslu zákonné definice tohoto pojmu obsažené v § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., úspěšně prošel procesem *registrace církve* upraveným v § 14 tohoto zákona, a stal se tak dokonce *církví registrovanou*. Ustanovení § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., má proto nepochybně normativní význam i z hlediska registrace církve, která není výrazem vnitřního, ale vnějšího kolektivního (korporativního) aspektu svobody náboženského

vyznání. Je tedy zcela logické a správné, pokud je při posuzování návrhu na registraci církve zvažováno, zde se vůbec jedná o církev ve smyslu § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb. (shodně viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21.5.2020 č.j. 6 A 66/2017 – 57 a k němu se vztahující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.8.2021 č.j. 5 As 202/2020 – 43).

49. Legální definice pojmu církev a náboženská společnost pro účely zákona č. 3/2002 Sb., je nezbytná pro vymezení okruhu subjektů, na které se úprava obsažená v tomto zákoně vztahuje. Je přitom věcí zákonodárce, jakým způsobem pojem církve a náboženské společnosti pro účely zákona č. 3/2002 Sb., vymezí. Zákonodárce tak učinil v § 3 písm. a) a zde uvedenou legální definici církve a náboženské společnosti je jak žalovaný, tak i soud při svém rozhodování vázán. Podáním této definice stát neposuzuje legitimitu konkrétní náboženské víry a také nijak nezasahuje do věroučných sporů.
50. Výkladem ustanovení § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., obsahujícího legální definici pojmu církev a jeho aplikací na projednávanou věc, která v konečném důsledku vedla k zamítnutí návrhu na registraci Konopné církve, nemohlo být ze strany žalovaného nikterak zasazeno do základního práva jednotlivce projevovat své náboženství nebo víru, které je garantováno článkem 16 odst. 1 Listiny, ani do práva církví spravovat své záležitosti nezávisle na státních orgánech podle druhého odstavce téhož článku Listiny. Závěr žalovaného, že Konopná církev není církví ve smyslu § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., a nelze tak vyhovět žádosti o její registraci, nebrání Konopné církvi v její další existenci, ani jím není nijak zasahováno do práva Konopné církve spravovat své interní záležitosti nezávisle na státních orgánech. Zamítnutím žádosti o registraci taktéž není nikomu bráněno v tom, aby se hlásil k tomuto uskupení, podílel se na jeho činnosti a vyznával jeho učení. Svoboda vyznání a náboženského projevu totiž může být realizována i mimo registrované církve a náboženské společnosti. Soud k tomu dodává, že rozhodnutí o zamítnutí registrace Konopné církve se vůbec netýká svobody myšlení a svědomí, a nikoho (ani žalobce či jiné členy Konopné církve) tedy na těchto Listinou zaručených svobodách nezkracuje.
51. Námitka, v níž žalobce poukazuje na to, že žalovaný v rozporu se zákonem v minulosti registroval církve a náboženské společnosti vybízející ve svých svatých textech k zabíjení jinověrců, není způsobilá zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Skutečnosti týkající se jiných církví byly a i nadále jsou pro posouzení návrhu na registraci Konopné církve irelevantní, neboť nemohou nijak ovlivnit závěr žalovaného, že Konopná církev není církví ve smyslu § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., protože se nejedná o společenství osob založené za účelem vyznávání určité náboženské víry. Totéž platí i pro žalobcovo tvrzení, že Česká republika kartelem justice a exekutivy vystupujícím proti členům Konopné církve porušuje právo na život a zákaz mučení garantované v čl. 2 a 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Soud se nehodlá k tomuto tvrzení žalobce, které považuje za nesmyslné, blíže vyjadřovat, a proto k němu pouze ve stručnosti uvádí, že se rovněž zcela míjí s předmětem řízení, jímž je posouzení způsobilosti Konopné církve k registraci podle zákona č. 3/2002 Sb.
52. Neopodstatněnou soud shledal též námitku, kterou žalobce vytýká žalovanému, že vadně označoval účastníka řízení a osoby, které jsou členy přípravného výboru. V rámci

vypořádání této námitky soud nejprve uvádí, že označení církve, které použil ministr vnitra v záhlaví napadeného rozhodnutí („Konopná církev, označovaná rovněž jako náboženská společnost Chrám Přírody“), zahrnuje – zřejmě z procesní opatrnosti – jak původní název církve uvedený v Základním dokumentu a Ústavě, tak i název užitý žalobcem v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí, a nelze jej tudíž považovat za vadný.

53. Čtvrtou přílohou návrhu na registraci Konopné církve podaného dne 14.7.2016 (vtělenou do téže listiny - návrhu) byl Základní dokument, podle kterého název církve zní Konopná církev (bod 1.). Odpovědnou osobou podat návrh na registraci je podle Základního dokumentu „přípravný výbor k registraci“ ve složení D. D., Velekněz, dále J. K., Kancléř a M. O., zástupce Kolegia Pastorů (bod 4.). Základní dokumenty (návrh a přílohy včetně Ústavy) je možné změnit na základě jednomyslného rozhodnutí Velekněze a Kancléře (bod 8.). Tentýž název (Konopná církev) je zakotven i v § 1 odst. 2 Ústavy Konopné církve, která byla žalovanému předložena spolu s návrhem na registraci dne 14.7.2016. Podle § 51 Ústavy je změna Ústavy možná pouze v případě jednomyslného rozhodnutí Velekněze a Kancléře. Z obsahu správního spisu plyne, že žalovanému nebylo v průběhu registračního řízení předloženo jednomyslné rozhodnutí žalobce (Velekněze) a J. K. (Kancléře) o změně Základního dokumentu a Ústavy Konopné církve, která by zahrnovala změnu názvu církve nebo změnu složení „přípravného výboru k registraci.“ Za této situace nelze žalovanému důvodně vytýkat, že v záhlaví napadeného rozhodnutí označil za členy přípravného výboru ty osoby, které jimi byly dle předloženého návrhu na registraci a Základního dokumentu Konopné církve.
54. Jediným účastníkem řízení o návrhu na registraci církve je samotná církev, které se návrh týká. Ta je jakožto žadatel o registraci účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu. Účastníci řízení podle § 27 odst. 2 a 3 správního řádu v řízení o návrhu na registraci církve vůbec nevystupují, a k porušení těchto ustanovení tedy ze strany žalovaného dojít nemohlo. Přípravný výbor, který podle § 10 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., návrh na registraci církve podává, nejedná v řízení vlastním jménem, ale jménem církve, jak plyne z § 10 odst. 4 téhož zákona, a není tudíž samostatným účastníkem řízení. Na tom nic nemění skutečnost, že se podle § 13 odst. 2 písm. a) a § 14 odst. 6 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., písemnosti v průběhu řízení o registraci doručují k rukám zmocněnce přípravného výboru. V případě, že je návrh na registraci církve zamítnut, nicméně přípravnému výboru náleží právo na podání opravného prostředku. Zřejmě z tohoto titulu označil ministr kultury v záhlaví napadeného rozhodnutí přípravný výbor Konopné církve jako účastníka řízení (o rozkladu), přestože lze mít za to, že i při podání rozkladu přípravný výbor nejedná vlastním jménem, ale jménem církve, o jejíž registraci se v řízení jedná. Dle názoru soudu je nicméně podstatné, že opomenutí případné změny složení přípravného výboru ze strany žalovaného (pokud by k takové změně v průběhu registračního řízení skutečně došlo a žalovaný o ní byl náležitě vyrozuměn, což se v projednávané věci nestalo), by nemohlo být považováno za vadu mající za následek nezákonnost prvostupňového či napadeného rozhodnutí, neboť by nemělo naprosto žádný vliv na závěr správního orgánu o nesplnění zákonem stanovených podmínek pro registraci Konopné církve. Žalobce ostatně v žalobě ani náznakem nenastínil, jak mohlo jím namítané vadné označení dalších členů přípravného výboru ovlivnit zákonnost rozhodnutí žalovaného ve věci samé.

55. Není sporu o tom, že zmocněncem přípravného výboru v průběhu celého registračního řízení byl žalobce, jemuž bylo napadené rozhodnutí řádně doručeno. Bylo na žalobci jako na zmocněnci přípravného výboru, aby s obsahem jemu doručených písemností a rozhodnutí seznámil „aktuální“ členy přípravného výboru, jestliže v průběhu registračního řízení došlo ke změně jeho členů. Pokud se tak nestalo, nelze důsledky takové nečinnosti žalobce klást za vinu žalovanému.
56. Jestliže měli členové přípravného výboru za to, že v důsledku jejich opomenutí ze strany žalovaného došlo ke zkrácení jejich práv, mohli a měli proti napadenému rozhodnutí podat sami žalobu, stejně jako to učinil žalobce. K žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je podle § 65 a násl. s.ř.s. legitimován ten, kdo tvrdí, že byl *na svých právech* zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Hájení veřejných subjektivních práv jiných osob – dalších členů přípravného výboru tedy žalobci nepřísluší.
57. Námitku, že žalovaný ustanovil znalce až po termínu stanoveném správním řádem, uplatnil žalobce až po marném uplynutí lhůty pro rozšíření žalobních bodů (§ 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s.ř.s.). Jedná se tudíž o opožděnou námitku, ke které soud nemohl pro rozhodování o věci samé přihlížet. Pouze *obiter dictum* soud uvádí, že správní řád pro ustanovení znalce správnímu orgánu žádnou propadnou ani pořádkovou lhůtu nestanoví.
58. Závěrem soud uvádí, že žalobce soudu v průběhu řízení předložil celou řadu listin, které s předmětem řízení, tj. s rozhodnutím o zamítnutí registrace Konopné církve, vůbec nesouvisí. Jedná se o podání učiněná v rámci jiných soudních řízení (trestní řízení proti žalobci, řízení o žalobě proti nečinnosti, řízení o ústavní stížnosti aj.) a rozhodnutí vydaná v těchto řízeních, stížnosti žalobce na porušení práva EU adresované Evropské komisi, exekuční příkazy proti povinnému Ministerstvu zdravotnictví, ale též rozhovor s ředitelkou SANANIM M. R. T., čestné prohlášení poslankyně Z. M. Z. pro asociaci Cannabis is The Cure, novinový článek o tom, že žalobce obdržel osvědčení účastníka boje proti komunismu a další. K těmto listinám soud při rozhodování o žalobě nepřihlížel, neboť nemají naprosto žádný význam pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí.
59. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji prvním výrokem rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud druhým výrokem rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů

vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 11. ledna 2022

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu